

kao i suradnji muzeja s institucijama za ekologiju.

Posebni dodatak časopisu, osam kolor-tabli, prezentira nedovoljno poznate funduse muzeja, spomenike kulture i remek-djela.

Široka problematika iz teorije i prakse kolekcionara prezentirana je u zasebnoj rubrici »Kolekcionari«. Suradnja sovjetskih muzealaca na projektima, savjetovanjima, kongresima, izložbama i dr. u inozemstvu sadržaj je kraće rubrike »Iz inozemstva«.

Relativno dosta prostora izdvojeno je za temu muzeji i posjetioci.

Pored spomenutih muzeoloških studija donose se i rasprave o pojedinim spomenicima kulture, historijskim događanjima i srodnim temama. Ovaj broj sadrži također i niz kratkih, aktualnih vijesti o djelovanju pojedinih muzeja, o novijoj muzeološkoj literaturi, i o novijim publikacijama, o novim akvizicijama muzeja ili o novim atribucijama muzejskih predmeta.

Svi članci obilno su ilustrirani a jedino je sadržaj preveden na engleski i francuski jezik.

B. Š.

Tone Knez. Arheološka zbirka Dolenjskega muzeja. Izd. Dolenjski muzej Novo Mesto, 1983, p. 1—46, ilustr.

Ponovno otvaranje muzeološki suvremenije oblikovanog stalnog postava Arheološke zbirke Dolenjskega muzeja iz Novog Mesta, tokom druge polovine 1983. godine, praćeno je i studijski pripremljenim vodičem kroz zbirku. Kao osnovna zbirka muzeja, nastala sabiranjem ljubitelja starina i članova muzejskog društva, i prije otvorenja muzeja 1950. godine, na arheološki bogatom području Dolenjske i Novog Mesta, ubraja se u najznačajnije te vrste u Sloveniji, s vrlo značajnim nalazima i u evropskim relacijama.

Za potrebe stalnog postava, koriste se tek četiri prostorije, što je u odnosu na kvalitet i kvantitet materijala nedostavno, no to je u sadašnjim prostornim uvjetima muzeja ipak znatno proširenje u odnosu na stari postav. Primijenjena je vremenska linija prezentacije po slijedećim cjelinama: mlađe kameno doba, preko bronzanog do početka starijeg željeznog razdoblja; grobni nalazi iz halštatskih tumula;

prahistorijskih Ilira; keltska ostavština (mlađe željezno razdoblje) i materijal iz razdoblja rimske dominacije od 1. do 4. st. n. e.

Izloženi eksponati prikupljeni su uglavnom sistematskim istraživanjima koja se u kontinuitetu provode od osnutka muzeja a intenziviraju od 1953. godine zapošljavanjem prvog kustosa arheologa, i to na području središnje Dolenjske, dok je najveći dio zbirke orijentiran na ekspoziciju nalaza iz samoga Novog Mesta. Posebno su dragocjeni nalazi iz halštatskog tumula u Kandiji, keltsko-rimske nekropole iz nekadašnjeg Beletnog vrta i nalazišta iz prahistorijske nekropole urni na Mestnih njivah.

Zasebna cjelina Vodiča je sažeti prikaz historijata nastanka i djelatnosti muzeja kao i Arheološke zbirke, te prikaz konzervatorsko-restauratorske djelatnosti. Autor naglašava neadekvatnost izložbenog prostora u kojemu nisu do kraja provedeni muzeološki standardi, te je i težište u postavu na halštatskim i provincijalno rimskim nalazima iz grobova, dok je manje zastupljeno starije željezno doba i kompleksniji pregled keltskog razdoblja dominacije; nadalje nedostatni su predmeti za prezentaciju ranog srednjeg vijeka i, konačno, seobe naroda. Od planiranih arheoloških istraživanja očekuje se popunjavanje ovih praznina i dopuna stalnog postava.

Danas Arheološka zbirka broji više od 5000 predmeta s više od 4000 negativa i više od 100 crteža građe. Stručna knjižnica ovog odjela ima više od 1000 jedinica a jedinstvena je i zbirka arheološkog plakata iz Jugoslavije i ostalih evropskih zemalja, jedina te vrste u nas.

Slijedi i pregled arheoloških izložaba Dolenjskog muzeja od 1953. do 1982. godine, popis arheoloških publikacija muzeja, plakata i razglednica i pregled važnije arheološke literature o Dolenjskoj. Izvanrednu dopunu tekstu predstavljaju 22 crnobijele fotografije i plan postava izložbe.

Ovaj stručni, informativni i pregledni Vodič, u decentnoj likovnoj opremi Petera Simoniča, doista može služiti kao primjer svojevrsnog komunikatora o kulturnom nasljeđu, napose kao oznaka potpunog funkcioniranja na relaciji muzej-publika.

B. Š.